Angora.

[illegible] F. [illegible]

KAPITOLA I.

"To činili i m[illegible] přece potom volali živio k[illegible] Štěpán Lazarevič, na cara ani nepomníce," podotknul chladně Jefrem.

"Ať srpení, ti psi," zaskvrněl se vojvoda; "Topličanin zlo," mínil dále, "ukrytí zástavu svobody naší, posvátný prapor srbský, prapor Dušana, aby se nedostal ani v noc Bisermanům, ani Lazarevičí, tomu oditěpku Bajazetovu, a proto nepovládne ani Bisorman, ani Lazarevič slávnou Srbií.

"Na časy budoucí, ano! to nepovládne," přisvědčil Jefrem s hlubokým přesvědčením.

"Po celých třináct let," připomíná vojvoda s větší již jistotou dále, "byl věrným druhem zbytku rekú srbských v úkrytu jejich, v horách Balkánu, odkud jsme se smáli Lazarevičovi a dobrovolné porobě jeho, jménem vlasti a víry matice smrt cara pravoslavného a porážku naší na Bisermanech, jejichž trupy jsme postýlali plání a údolí Bulharska až k samé Drinopoli, že jméno naše se hrůzou stalo těm prazrádcům božím, a Bajazeta samého z radovánek jeho děsívalo. Zda tu nebýval Milan Topličanin mezi prvními, co strojili bohatě kvasy dravcům Balkánu?"

"Pravda to," přisvědčil Jefrem, "on matil zrádu milenky své," doložil pichlavě.

"Milenka nás všech," pravil vojvoda nadšeně, "co jsme v hory se uchýlili, byla vlasť a víra naše, a pobratim můj Milan Topličanin nečinil žádného rozdílu."

"A Mileva Lazarevna, žena Bajazetova?" ptá se Jefrem, zastaviv se a zrak svůj na vojvodu upřev.

"Ah!" prohodil táhle Kazančič, taktéž státi zůstana, a zrak jeho bloudil do dáli na nejisto, jako člověka zbloudilého.

"Vidíš, vojvodo," mluví Jefrem dále, "ty to víš, tak dobře jako já, ale srdce tvoje, které od mladiství pro pobratima tvého bilo, se zpouzí proti pravdě, že vojvoda Topličanin se podniknutí našemu zpronevěřil."

Kazančič neodpovídaje, sklonil hlavu a volným krokem popocházel cestou dále.

"Jižť není ten, co bývali, než se sešel s ní v Drinopoli," vykládá Jefrem dále, "ne nadarmo jsme o něho se strachovali."

Vojvoda si přejel dlaní obličej, kývnul hlavou, ale mlčel.

"Od té doby jsem neviděl tvář jeho rozjasněnou," pokračuje Jefrem, "ač ji od té doby jen zřídka vídám, neb se patrně vyhýbá nám, což dím nám? ale i tobě, vojvodo, pobratimu svému."

"Toť se mi časem již zdálo," jedotknul nyní vojvoda temným hlasem. "Dej pozor," dí varovně bohatýr, zastaviv se, a vojvodu za rameno uchopiv, "to vukodlak*) svědomí zlého, co na srdci jeho požírá. Omámila ho asi ta dcerka Lazarova, zplozena v té samé nešťastné hodině co Mara, sestra její, žena Brankovičova.—"

"Ha, svatý Savo!" zvolal vojvoda rozčilen, že, kdyby slídiči na blízku byli, slyšeti by musel dosti daleko znějící slova jeho, "tak to bude a nic jinak!" pravil důrazně, s úplným přesvědčením, "proto tedy stál na tom, bychom vešli se svými junáky v tento boj přes moře v daleké kraje, aby poslední síla Srbska vybynula na půdě cizé, a já," udeřil se v čelo, "hluchoslepý krtek neviděl, neslyšel jsem ničeho; ano, shynul, pro nás, pro Srbsko na věky shynul vojvoda Milan Topličanin, a mně umřel drahý pobratim můj," i zakryl sobě v hlubokém, mužném žalu obličej, a setrval tak po nějakou chvíli, aniž by jej průvodce jeho z bolu jeho vytrhoval: "oj ty ženy," mínil opět vojvoda, tvář svou odkryv, a hlas jeho se chvěl ne tak bolem, jako vnitřní zlostí, i pěstě ve vášni své hrozivě při tom zatínal, "jakou to pohromu již uvalily na národ i vlasť! a ten car Lazar, kdyby stokrát pro vlasť a víru byl umřel, neučinil zadost hříchu svému. Že splodil takové dcery, jako jsou Mara a Mileva, a syna takového, jako Štěpána Lazareviče, který je lhostejné pro slávu národa a pro volnost vlasti, ale pro sestru svou otročí vůli arcibisurmana, toho Bajazeta! — Hoj!" roskřikoval se ještě hlasitěji, "jako že Bůh nad námi," pozdvihnul pravici vzhůru, "tak jistě vše stihne pomsta Páně, a já budu ramenem jejím!"

"A můj meč, všechny síly mojo budou tobě pomocníkem," dolo-žil Jefrem vážným hlasem, pravici svou mu podávaje.

"Amen!" dí vojvoda, pravici mu podávané se uchopiv, a vtom ji trhne, pobitě vroucně ve tvář bohatýrovu.

"A co chceš nyní činiti?" ptal se tento po chvíli.

"Promluvím s Topličaninem, abych zvěděl, jak hluboce již kleslo v tenata svůdkyně své," mínil vojvoda; "neb tak hluboce přece ještě neklesnul, aby ukázal falešnou tvář mně, pobratimu svému, a potom teprv budu věděť, co dále pán Bůh dá."

"Dobře," souhlasil s ním Jefrem, "učiň tak, a jako potud, budu i dále se svými poslušen rozkazů tvých, věren vždy svaté věci naší."

"Vím to, vím" pokynul vojvoda hlavou, "neb ty ani já jsme nepoznali svůdného hlasu lásky ženské, která jest kletbou člověčenstva od prvopočátku jeho."

A opět se dali na cestu dále k městu, již jen asi tři, čtyry sta kroků vzdálenému.

"Hm!" mluvil po cestě Kazančič, "jací to slavní bojovníci, ten lid náš; tu od tábora našeho až ke městu pusto a prázdno, že nikdo tam co dělat nemá, a bez rozkazu neopouští žádný stanoviště své; pohleď ale tam, jak se ty vřeštící ordy pohaně mezi městem a táborem hemží, jako na tržišti. Hanba to, bojovati s lidem takovým bez kázně a bez bázně."

"Bez kázně se mi ovšem lid ten také zdá," přisvědčil Jefrem, bystře směrem k táborům asiatských národů pohlížeje, "ale tak jako dnes jsem ho neviděl nikdy; slyšíš, jak huláká, vidíš, jak zácpou se k městu tlačí, ruce hrozivě pozdvihuje, i zbraň se nad hlavami míbá?" mluví vždy rychleji, v rostoucí napnutosti i kroky své zrychlil. "Hohoj, hohoj, vojvodo!" zvolá radostně, zastaviv se, rukama tleská, "oč že předpovídání tvoje se uskutečňuje?! Bisurmané v rozbroji proti sultanu svému!"

"Svatý Savo, kdož by si byl pomyslil, že tak brzo?" zvolal radostně Kazančič. "Oj jen tak dále, jen dále, chlapci!" volal hlasitě, jakoby jej zbouření osmanové slyšeti mohli; "jste sice čeládka nečesaná, ale nyní vás řídí anděl Srbska. Pojď, Jefreme! aby nám neušlo ničeho z výjevů nastávajících. Hoho! to sultan-padišah, chce ukovati v podnoží nás, a sám se třásti musí před lidem svým; nepotrvá panství jeho nad námi!"

KAPITOLA II.

Serail sultanův v Brusse! — jaký to rozdíl mezi serailem jeho v Drinopoli a zde! den a noc, měsíce svit proti záři sluneční! Tam v Drinopoli při všem přepychu přece jakási střízlivost, zde v Brusse život čarovný, jakoby lampou Aladinovou vykouzlený! duše tone, rozplyne se v rozkoších, i ti větérkové, co háje serailu prochvívají, zdají se napojení býti vzdechem rozkoší vílných, oznamujících, že bezděky duch se uspává a tělo pod svůdným vlivem tím klesá. Což tu divného, že Bajazet odtrhnuv se uprostřed serailu svého v Brusse a nadýchav se svůdného vzduchu jeho opět klesl v nečinnost, větší ještě, než z jaké jej neohrožená slova dervišova tam v Drinopoli vyburácela, ač může li nečinnosti nazvati se užívání rozkoší, jakové jen rozbujnělá fantasie Orientalova vymysliti může? Co mu po říši, říš jeho jest nyní harem, a podaní jeho krasavice nejslíbenější ze všech koutů světa k radovánkám jeho sehnané; co mu po válce, on váží s lá kou harému a s kratochvílemi, jimiž ho tance saltimbanek a podivuhodné krkolomné kusy kejklířů a šprýmovníků jeho k novým záletům povzbuzují; jak výborně chutná potom melouzi Peloponesu, neb vína Cvora, z oblíbených krůpějí rosou Venušiných, jenž při kojení Amor vě k zemi skanuly, vytesané? Kdož může být ještě pošetilým bojovníkem, když jest rozkošemi tak opojen, jako Bajazet? On jest tak šťasten, že zapomíná na sebe, na svět všecek, z něhož uněsen se býti mní k požívání rozkoší všech sedmero nebes Muhamedových.

A co tedy chce ten derviš, který nahoře svou rozedranou rouchem nuzně přikrývá, v těch stinných skvostných serailu padišahova, v nichž vůně ambry se mísí s vůní růží, již vydychují vodotrysky nánustrové vodou růžovou naplněné? Nehodíť se ze vnějšek jeho k lesku jej obklopujícímu, aniž jeho přísný, hněvivý pohled k tím tvářím veselým, těm hlaholům radostným po stěnách se rozléhajícím, že divno, kterak se dostal podivný tento host do serailu padišahova; neb jistě nepřišel, aby veselil jiných, neb sebe samého! Potupně hledí na skvostné náčiní a šperky stín, a pohrdáním plivá na koberce perské, po nichž mu kráčeti jest.

"Což není ten svět, dechem Allahovým stvořený, a jeho vodami a horami, a jeho palmami krásnými tím krásnější, ba což není i pouť sama, když samum pískité vlny její nadouvá, krásnější a velebnější, než tyto tintěrky vaše?" myslí sobě derviš, "a což by země, již Allah byl stvořil, ohnětla šlapadla vaše, že ji pokrýváte hříšnými výrobky rukou lidských na potupu Allahovi, jakoby nebylo dobré to, co on stvořil?" hněvá se v zápalu svatém, a v nevoli fakira indického plivá po stěnách i po kobercích, "pryč s tím!" volá skoro hlasitě, "to vše jest dílo šajtana, a vy jste služebníci jeho," obrátí se vůkol zraky hněvivými, ošklivost prozrazujícími.

A nikdo mu zabránit v počínání jeho tak neobyčejném, padišaha samého tak potupujícím, ano každý se uhýbá zrakům jeho, veselost mizí s tváří, a radostný hlahol se mění v hluboké ticho, neb na nejvyšší v bázlivý šepot.

Tak prochází komnatu po komnatě, všude ples a radovánky hubě, jako hubí mráz jarní květ stromů, až se octne v síni padišaha samého, skvostnější než jiné, kde na divanech sobě hoví nejpřednější náčelníci vojsk jeho; Bajazet sám na polo leže, zdá se být v blaženém vytržení. I není se čemu diviti při pohledu na tolik krásy ženské, tolik půvabů milostných, jaké tu v síni shromážděné jsou k obsluze a zábavě sultana i emírů jeho, že zraky žasnou, a srdce roztoužením trne, tak že i sám Štěpán srbský, jehož přísná tvář a káravá slova radování ka dého rána na čas kalily, pohlížel nyní se zalíbením vůkol, chutnaloť mu asi víno Cypru, jehož svůdný tok se vlouditl v oko jeho, že se svítilo, co oko sokola v temné noci, když pohlíží na krasavici, anať s milostným úsměvem čas od času zlatý kotlík s líbě páchnoucím tokem révovým mu podávala. Veliký vezír Mehmed a Timurtaš, náměstek sultanův nad dalekými kraji Asie, opodál padišaha na levici jeho sedíce, byli se již podali osudu, proti němuž z počátku s Lazarevičem se opírali, nečinně trávíti život ale rozkošně v radovánkách nepřestávajících, a s žádostivými zraky pohlíželi na půvaby krásných odalisek, naslouchali písním milostným, jakové u nohou sultanových na koberci klečíc k loutně pěje Zulma, krásná růže Širasu, vlasti její, a v jejím žhoucím oku možno čísti, že horká krev proudí žilami jejími, tak ohnivá, jako jest šťáva révy vlasti její; jak blažen býti musí padišah v objetí jejím a Mehmed i Timurtaš zamhouří oči vnitřním chvěním, bojíť se, by neoslnuli krásou jen pro padišaha určenou.

Dervič stane u prahu, žasne; ne však že tolik půvabů milostných, smysly omamujících najednou se jeví oku jeho, to ztupělo dávno pro kouzla taková, a srdce jeho zkamenělo rozbíráním sur*) alkoránu, rovno dlažbě tebriské**) mečet Bruských, na níž spával; ale že vidí vnady ty od krytě proti stejnému příkazu prorokovu, to jej napíňalo žlučí, svatým rozhořčením, vztekem.

"Allah-il Allah!" volá hlasitě, hlasem pravicí v povětří máchaje, nedbaje toho, že jediná rozedraná houně jeho s ramena se svezla a on polonahý před skvělým shromážděním stojí a hněv svůj hlásá: "a to má být oddio padišaha, náměstka prorokova, v němž příkazy alkoránu se lhaním se lhaním, a tvář lenivá nestoudně se odkrývá i před zraky cizími? Jest to gehena, v níž zavržení od oblíčeje Allahova se třásí, prokleté pokolení to, hodno zavržení svého, záhuby své!"

Zpěv Zulmin mezi tím umíkl, zatřásly struny loutny její jako by hvězdot vichru jimi zaburácel, a Zulma kryje v oleknutí tvář na dlaních u nohou padišahových, takřka utichly šepty milostné, úsměvy milostné zmizely s tváří, zraky rozteoučené vyhasly, a s nevolí, ale i s hrůzou pohlíželi emírové na rulitele rozkoší jejich, jehož fantastická postava co zjevení mstitelovo na prahu hrozivě stojí; znají ho; pověst jeho, co miláčka prorokova, co muže svatého jim zabraňuje, dáti nevolnosti svou zjevně na jevo; a sáhnouti na něj: toho by se nikdo v celé říši pro život neodvážil!

Jen Bajazet je lhostejný, veselý, s usmívavou tváří hledí na dervíše: "No, Abdallahu!" mluví se smíchem, dervišovi kyne, "omrzely tě již posty tvoje, a kamenná dlažba ohnětla již přece jednou staré kosti tvé? pojď blíže, a buď účasten radostí našich, znova omladneš a se přesvědčíš, že nepožiješ rozkoší větších v ráji prorokovu."

Dervič oněměl nad ousměšnými slovy těmito, jen rukou v povětří potřásal: "Rouhači, zhoubě propadlý," mumlal po chvíli, "ale Bůh jest Bůh a Muhamed prorok jeho," hlásá opět klidněji "to tak jisto jest, jako že tebe, nehodného náměstka prorokova, trest jeho zachvátí. Sultane!" volá hlasem povýšeným, "pomni na Sivas a kde jest tvůj syn Džehangir?"

"V ráji, Abdallahu!" odpovídá Bajazet s předešlou chladností, s předešlým úsměškem, "a blažen, požívá-li rozkoší rovných těm, jakých požíti dopřál mi Allah v milosrdenství svém."

A vztáhna ruku, ovinul ji okolo šíje Zulmy spanilé, a tisknuv hlavu její k prsoum svým, pravil v laškování: "Růže Širasu, obrať hvězdy očí svých na Abdallaha, muže svatého," a tu obrátil oběma rukama tvář Zuiminu k dervišovi, "ať pod leskem jejich roztaje zledna tělé srdce jeho, a krev živě a vřele probíhá poloztublými oudy jeho; zapěj, ty ptáku rajský, o lásce a milosti, ať ucho jeho se naplní zvuky sladkými, a on ať se přesvědčí, že již zde možno užíti rozkoší edenu."

Štěpán Lazarevič, jenž byl vkročením dervišovým z okamžitého opojení smyslného procitnul, zaškaredil se při slovech sultanových, jež za potupné měl pro sestru svou, ženu sultanovu, a hodiv kořínkem vínem naplněným, jejž právě v ruce držel, o zem, na polo se vzchopil.

"Kletba na tě, rouhači!" zkřiknul dervič, vztekem skoro sám sebe vědom nejsa, "zákony prorokovy šlapeš nohama, odejmeť Allah panství od tebe a bídně zahynou účastníci prostopášností tvých. Allah jest jediný Bůh a Muhamed prorok jeho!" pozdvihnul pravici vzhůru, a ní sultanu vezírům i emírům jeho pohrozív, obrátil se k odchodu.

Ale emírové mu zaskočili cestu: "Odvolej, nešťastníče!" křičeli rozvzteklení, "hanu'a kydal v bradu padišaha, náměstka prorokova, ty pse! a nám jsi zlořečil, padouchu! odvolej, anebo tě neuchrání šílenost tvá před jatagany našimi!" a desatero rukou sahalo po něm.

Dervič stál uprostřed nich chladně, s ousměškem na tváři, ale zlobou v oku pohlížel na odvážlivce, jenž se neostýchají, hroziti jemu, vztahovati ruce naň, muže svatého, jehožto kročejů stopy lid zulíbává, i trne sám nad smělostí takovou, a divno mu v přepiatosti jeho, že žádný zázrak se neděje ve prospěch jeho, že ty ruce proti němu vztažené netlejou, aneb že v kamen se nemění postavy hrozivé emírů.

"Nechtěl ho, muže svatého!" volá sultan v hlasitém smíchu, "a nemějte mu za zlé, že srdce jeho zkostnatělo a krev vyprahla na slunci, on sám sebe nejvíce oloupil, že nemá síly pro rozkoše vezdejší, jediné lítosti jeho jest v hadry oděná svatost jeho; pojďte mu lítosti jeho a lidu modlu jeho."

Emírové vícem a vzhledy mi lostnými spolu, zatleskli radostně nad ousměšnými slovy sultanovými, a rozestoupice se na dvě strany, že dervič středem jich projíti musel, klaněli se jemu hlubokou k zemi: "Allah ti požehnej, muži svatý!"

"A prodloužiž dny života tvého ku tisíci letům!" posmíval se druhý.

"Nechť svatost tvá a hadry plášťů tvého se množí," třetí.

"Moc sepch osvoboď od kletby," prosil ousměšně čtvrtý, "a nejkrásnější dívku Samarkandu*) ti přivedu, třeba bych ji i v haremu Timurovu hledati měl, aby blažila dny stáří tvého." A jak sultan a emírové jeho, tak i služebníci jejich si tropili smích z dervíše jehožto vkročením byli bázlivě ztichli, a jichž radosti usmívající se rtové hrůzou a leknutím najednou se byli zachvívali.

Dervič ale kráčel lhostejně davem posmívajících se jemu dvořanů, s hlavou hrdě vzepnutou; a jen chvilkové zatřásání se očních víček a skoro křečovité zachvění se rtů jeho prozrazovalo vnitřní zlobu jeho: dojda dveří poslední komnaty, obrátil se na prahu, a pravici opět hrozivě napřáhnuv: "Nechtěli jste slyšet, nešťastníci!" volal hlasitě, že hlas jeho dvěma i třemi velikými síněmi zvučel, "nuže! budete trpět. Allah jest jediný Bůh, a Muhamed prorok jeho, vy ale jste synové gehenně propadlí."

A obrátiv se zmizel prudkými kroky ze dveří.

V síni sultanově nebylo slyšet kletby jeho: tam ještě se smáli šílenosti dervišově, a jak výborný žert sobě stropili z něho.

Jen Lazarevič srbský kabonil čelo, popotahoval v nevoli pas, až nemoha déle snésti ousměšků rozpustilých, se prudce vzchopil a k sultanu přistoupiv, vážným, skoro nevrlým hlasem pravil: "Blázni a děti mluvívají pravdu, sultane! a derviš ten pravdu mluvil, šílenost jeho, ač je-li jaká, aspoň k tvému prospěchu směřovala. Dosti již jsme se nahejtili, a čas již pomysliti na činy. Tam bourá Timur se svými nečesanými hordami města tvoje, hubí země tvoje na potupu jména tvého a ty? co ty děláš?"

"Veselím se, a jsem šťastný," dí Bajazet úmivavě, ale přece stáhnul ruku zpět, níž krásnou hlavu Zulminu k prsoum svým tisknul, bylo patrno, že mu slova Lazarevičova v nevhod přicházejí.

"Jakás stryga**)tě uštknula jedovatým vzhledem svým," mluví Lazarevič v nevoli dále, "že jsi ohluchl pro potupu svou, a oslepnul pro lesk slávy své. Bajazete! muži sestry mé, kam se poděje sláva jména tvého?"

"Ta pevně přikována jest k nebesům," odvětí Bajazet hrdě, "a ještě žádná žena neporodila toho, kdo by se odvážil, strhnouti ji s výše té."

"A Timur?" ptá se Lazarevič s předbůzkou, "pomni na rozvaliny Sivasu a na hanebnou smrt syna svého."

Sultan se zachvěl, trhnul sebou, jakoby poskočiti chtěl, a jako blesk temnou nocí, zaleskło se na okamžik černé oko jeho prudkou vášní; pak ale nabyla tvář jeho předešlého výrazu vílné lehkovážnosti, a ousměšně se zkřivila ústa jeho: "Timur jest pacholek, jehož pouhé pojmenování znečišťuje vzduch serailu mého; upokoj se, bratře Štěpáne!" chlácholí rozhořčeného knížete lehkovážným tónem, ale čím dál sám se vmlouvá do větší rozjařenosti, "jen co ještě trochu se povyrazíme, učiním ho otrokem otroků svých, a Samarkand mi zaplatí za Sivas; ženy a otroкyně harem jeho rozdám mezi věrné své, i ty můžeš míti na výběr, a první kadina Timurova bude nám nalévat šerbetu a vína při hostinách našich."

Nad těmito v ústech Orientala

*) Vukodlak—upír, něm. Wahrwolf. U jižních Slovanů se báji, že lidé někteří v tomto již proměnit se ve vukodlaka čili upíra, který v noci z hrobu vychází, a krev srdce, nejvíce panen a nějakých mužů, tak že tito umírají mnozí; každý pak z nich takto vukodlakem o život připravený se stá, hostinského stolu mnoho vukodlaků.

*) sura—oddíl(ky), kapitola Koránu č. j. náboženské knihy Mohamedánů—samým se psané.

*) Tebris—město při jezeře Urmia v západní Persii. Na výrobě mramoru jakým to jeho parkáni se náležitě znamenitým stalo, jichž vody skále hostinské, ač se v krasný, jednolitý kámen promění, který pod jménem "mramor Tebriský" za nejvěrnější znak hodnověrnosti listin platí.

*) Samarkand—hlavní sídlo Timurova v Mongolsku.

**) strega—čarodějnice.

nejvražlivějšími slovy strnul Štěpán; *smírové sic, co cvičení* pochlebníci pána vůle neobmezené, zatleskli rukama, zamlaskli jazyky a hlučně volali: "Stane se tak, padišahu, ty světla slunce jasné! Bismillah! ustíme Samarkand a dívy jeho. Kdož může co proti vůli sultana a proti jataganům našim?" táhli se rozpolek.

Štěpán z nevolí poslouchal chlubné řeči tyto, i obrátil se k Mehmed vezíru a Timurtaši, jenž sádamově před sebe hleděli: "Vy mlčíte, vy hlavní sloupové říše," praví se jich, "proč nechcete chrániti tento dívý vřesk, nehodný pána vašeho a bojovníků vašich?"

"Pán a sultan můj tak mluvil, což budu odporovat já, otrok vůle jeho?" odpovídá veliký vezír ramenama krče, "nejsemť jako vojvodové kaurští, jenž se spečují vůli pánů svých."

"Allah kérim!" prohodil Timurtaš, "musí se státi tak, jak pán a velitel můj pravil."

"Tu to vidíš, Štěpáne!" usmívá se Bajazet, "nikdo nepochybuje o výroku mém, jenom ty. Arci, arci! jseš nevěřící" dodal pichlavě, "nevěříš v slova prorokova, proč bych na tobě žádal, abys uvěřil v slova moje?"

"Ano tys to pravil, sultane!" dí po chvíli Štěpán s velikým sebepřemáháním, aby zlobivě nezněla slova jeho, "vydal jsi se osudu v moc, a ten bude soudit mezi tebou a Timurem, dejž Bůh! aby na tobě se nemstil, žes jej tak směle za soudce povolal."

Nad těmito slovy ztichli emírové, veliký vezír i Timurtaš vyvalili v udivení oči na směléhо mluvce; i sám Bajazet se zachvěl, a rozkošemi skalené oko jeho se zajiskřilo z nenadání.

"Děj se ale co děj," mluví Štěpán dále, nevšímaje sobě účinku předešlých slov svých, "já pro sestru svou tobě, sultane! přisahal, že udržím potomstvo tvoje při vládě, i dostojím přísaze své. A proto není více místa pro mne mezi saltimbanky a odalisky tvými, nýbrž mezi junáky mými, aby ouby moje podržely sílu v boji rozhodném, a já se nestal posměchem junáků svých."

Hrdě se obrátil, a při všeobecném tichu, an mu emírové bezděky s cesty ustupovali, kráčel ze síně, nikoho sobě nevšímaje, jakoby pohrdal jimi.

"Co pravil, ten kaurin?" ozval se Timurtaš v nevoli, když Lazarevič byl zmizel, "on že bude chránit tebe, vznešený pane můj, pane světa? a sám dýchá milostí tvou a jen milosrdenstvím tvým jest tím, co jest. Jak se to může roubat velebnosti tvé?"

"Pravda," přisvědčovali emírové polohlasitě, "poruč, jasný pane náš, a my ztrestáme drzost jeho."

"Nechtěž ho v pokoji," pravil Bajazet opravdově, a po čele jeho se přehánějí mraky, co stínové vnitřních myšlének jeho, "kdyby jeho nebylo, neuslyšel bych nikdy slova muže, řeč pravdivou, a já stojím příliš vysoko, aby mne pohněvala pravda, třeba i trpká byla. A trpká byla, to říci musím," zabředal opět do svého předešlého, lehkovážného rozmaru, "jak šťáva aloe; podej mi, Zulmo! moku révi Širasu, sladkého, jak rtové tvojí, a zapěj potom píseň milostnou, jíž srdce mužů se rozplývají a duše světu a strastem jeho odumírá, já chci ještě býti blažen a zakoušeti slasti ráje prorokova."

A Zulma podává na vybídnutí jeho nápoj žádaný, struny loutny její znějí, hlas její klokotá ve zpěvu, jako tlukot slavíka rumelijského; ale Bajazetu zdá se úsměv, s jakýmž mu kořínek podávala, chladný; i víno nezdá se mu býti tak sladké, jako před tím, loutna nemá souzvuku i slavičí zpěv milostné pěvkyně zní v uších jeho drsně, mrazivě, a již pozdvihoval v dětinském hněvu pravici, aby vyrval loutnu z loktů krásných, a otvíral ústa, aby sladkým rtům Zuiminým utichnouti velel, an tu najednou divý ryk, jenž z venčí do síní serailu jeho se vedral, o ucho jeho zavadil; i zůstal s pravicí pozdviženou, s ústy polootevřenými, ztrnulý naslouchal vřesku, jenž rychle v častém opětování do síní se podíral.

(Pokračování.)